ფონდი ოპისი საქმე ნაწილი ფურცელი

287 1 148

287 1 148

ГОСУДАРСТВЕННОГО ХРАНИЛИЩА

დასკანირებულია 21
16.01.25

ქვ.

„ლიტერატურული საქართველო“, 1984, 12 ივნისი, №5

კათედრის პირველი ნაბიჯები

ჩვენი გაზეთის 1978 წლის ივლისის ერთ-ერთ ნომერში დაიბეჭდა ინტერვიუ თბილისის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორთან, საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწესთან პაპაკი ციციშვილთან იმისთვის უნივერსიტეტში მასივე თაობიდან დაარსებული ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკების გაერთიანებული კათედრის მიზნებსა და ამოცანებზე. რედაქციამ გადაწყვიტა, მკითხველს უამბოს თუ რა გაკეთდა განვლილი ხუთი წლის მანძილზე. წინასწარი ვარაუდები ვარაუდებად დარჩა, თუ შესაძლებელი გახდა დასახული ამოცანების დაძლევა. ჩვენი კორესპონდენტი ბ. ცირამუა ესაუბრა კათედრის გამგეს აკაკი თოფურიას.

გთავაზობთ საუბრის ჩანაწერს.

—პედაგოგიური კადრების აღზრდა, სტუდენტთა სპეციალიზაციისა და პედაგოგიზაციის კოორდინირება, კადრების შერჩევა და მომზადება თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით ერთ-ერთი რთული, მრავალწახნაგოვანი პრობლემაა. კათედრის დაარსების დღიდანვე კი შეიძლება ითქვას, განსაზღვრა ამ მხრივ მისი მიზნები და ამოცანები. გთხოვთ, გვიამბოთ, თუ რა გაკეთდა განსული ხუთი წლის განმავლობაში, რა გადაწყდა წარმატებით, რა ცვლილებები მოხდა სახმვლო და სამუშაო გეგმაში, რა პრობლემები წამოჭრა.

— კათედრის ჩამოყალიბების დღიდანვე მკაფიოდ განისაზღვრა მისი განსაკუთრებული დანიშნულება სტუდენტთა სპეციალიზაციისა და პედაგოგიზაციის საქმეში, რაც უპირველესად ძირეულ გარდატეხას მოითხოვდა კათედრის მაპროფილებელი მეთოდიკური სავნების სწავლებისა და პედაგოგიური პრაქტიკის ორგანიზაციის გაუმჯობესების, მისი ხარისხის ამაღლების თვალსაზრისით. ფილოლოგიის ფაკულტეტის სასწავლო გეგმაში მოხდა მთელი რიგი საგულისხმო კორექტირება, რამაც არსებითად განაპირობა სტუდენტთა დიდი უმრავლესობის, დაინტერესება თავისი ძირითადი სპეციალობით, უფრო გაუმძაფრა მათ პროფესიული განათლების მიღების, ცოდნის დაუფლების, იმ ამოცანის უეჭველი განხორციელების სურვილი, რომლის შესრულებისათვის ფაკულტეტზე იღებს ქართული ენისა და ლიტერატურის განყოფილებაზე მოქმედი ყველა კათედრა. პრაქტიკაში დაინერგა ფილოლოგიურ-მეთოდიკური ხასიათის სადიპლომო შრომების დაცვა, უფრო მიზნობრივი ხასიათი მიეცა სტუდენტთა პედაგოგიური პრაქტიკის საქმეს.

სტუდენტთა შორის სასწავლო-შრომითი დისციპლინის გამტკიცების, მათი იდეურ-პოლიტიკური და მორალურ-ზნეობრივი აღზრდისათვის ზრუნვასთან ერთად კათედრამ თავიდანვე მიაპყრო განსაკუთრებული ყურადღება სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის სწორად დაყენების საქმეს: კათედრის ჩამოყალიბებისთანავე შეიქმნა და მუშაობს ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდიკების სამეცნიერო წრე. კათედრამ უკვე მოიპოვა სტუდენტთა სრულიად საკავშირო დახურულ კონკურსში გამარჯვებულის სიგელი. ამასთან რამდენიმე დიპლომი და ფულადი ჯილდოა მოპოვებული სტუდენტთა რესპუბლიკურ სამეცნიერო კონფერენციებზე. პირადადაც, როგორც კათედრის გამგეს, სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაციისა და ხელმძღვანელობის საქმეში დამსახურებისათვის 1981 წელს გადმომცა საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველი ხარისხის დიპლომი.

რაც შეეხება მოსამზადებელ განყოფილებაზე ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების სწორად წარმართვის საქმეს, ეს საკითხი იმთავითვე ჩვენი ყურადღების განუყოფელ ნაწილად იქცა. 1978 წელს შეიქმნა პროექტი შეამოწმოს საკუთარი პროფესიული არჩევანის სისწორე. მკვეთრად ამაღლდა ჯგუფის მეთოდისტ-ხელმძღვანელთა როლი და პასუხისმგებლობა სტუდენტთა პედაგოგიური პრაქტიკის ორგანიზაციის საქმეში. ფაკულტეტის მაპროფილებელ კათედრათა გამგეები დიდი ხალისით მონაწილეობენ პედპრაქტიკის საუნივერსიტეტო ხელმძღვანელობასთან ერთად პედაგოგიური პრაქტიკის მომდინარეობის პროცესის შემოწმებაში. მაგალითად, ახალი ქართული ენის კათედრის გამგე, აკადემიკოსი შ. ძიძიგური, ძველი ქართული ენის კათედრის პროფესორი ივ. იმნაიშვილი არაერთხელ ესწრებოდნენ სტუდენტთა გაკვეთილებს და მათ გარჩევებს თბილისის 51-ე, პირველ და სხვა საშუალო სკოლებში, რამაც თვალსაჩინო შედეგი გამოიღო. ეს ტრადიცია დღესაც გრძელდება და ფართოდ ინერგება.

—გარდა პედაგოგიური პრაქტიკისა, სკოლასთან თუ გაქვთ სხვა ფორმითაც რაიმე კავშირი? სხვაგვარად, თუ გაქვთ კავშირი იმ ახალბედა პედაგოგებთან, რომლებიც ეს-ეს არის შეუდგნენ პედაგოგიური მოღვაწეობის აღმართს?

—ცხადია, ჩვენ თვალს ვადევნებთ კურსდამთავრებულებს, როგორ წარიმართება მათი ბედი, როგორი პედაგოგები იქნებიან ისინი. კათედრამ 1979 წელს ივნისში ჩაატარა უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ბოლო ხუთწლეულში კურსდამთავრებულთა რესპუბლიკური შეკრება. დაგეგმილი გვაქვს ანალოგიური შეკრება მოვაწყოთ წლეულსაც ივნისის ბოლოსათვის. კათედრასთან, დაარსების დღიდანვე, შეიქმნა თბილისის სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა მუდმივმოქმედი საქალაქო სემინარი, რომლის მეცადინეობა სისტემატურად ტარდება. ამ სემინარებზე მასწავლებელთა წინაშე მოხსენებით გამოვიდნენ: აკადემიკოსი ა. შანიძე, პროფესორები: ე. ხინთიბიძე, ი. ქავთარაძე, ლ. ქეჩაძე, ა. კიზირია, თ. კიკნაძიშვილი, დოცენტები: რ. გაბრიავა, ტ. სულაბერიძე, ო. გაჩეჩილაძე, ნ. რუხაძე და სხვები. სემინარზე წაკითხულ საუკეთესო მოხსენებათა ბაზაზე კათედრამ მოამზადა და უნივერსიტეტის გამომცემლობას ორ წელზე მეტია გამოსაცემად გადასცა მეთოდიკური წერილების კრებული ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა დასახმარებლად.

სკოლასთან კავშირურთიერთობის განმტკიცების მიზნით კათედრა შეეფობას უწევს ზუგდიდის მე-14, თელავის პირველ, კასპის რაიონის სოფელ სასარეთის, წულუკიძის რაიონის მაიახოჯის და ლანჩხუთის რაიონის ჩიბათის საშუალო სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის კაბინეტებს.

უკანასკნელ ხანს მეტად საჭირო, სასარგებლო და საქმიანი კავშირი დავამყარეთ თბილისის პირველ საშუალო სკოლასთან (დირექტორი ლ. შეწირული). ეს ძველთაძველი, დიდი ტრადიციების მქონე სკოლა გვთხვა გადავაქციოთ ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების ერთგვარ სანიმუშო კერად. ამ მიზნით სკოლაში მიმდინარე წელს გაიხსნა ჩვენი კათედრის სასწავლო ბაზა-ფილიალი, რომელსაც სკოლის ხელმძღვანელობამ შეუქმნა მუშაობის ნორმალური პირობები, აქ უკვე დაიწყო მუშაობა კათედრის წარგზავნილმა, ახალგაზრდა ნაჭიერმა სპეციალისტმა, ჩვენი უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულმა ნ. გრიგალაშვილმა, რომელმაც უკვე ჩაატარა სკოლაში საინტერესო ღონისძიებანი.

—თქვენ, როგორც სასკოლო ცხოვრებაში კარგად გაცნობიერებული უმაღლესი სახწავლებლის წარმომადგენელი, რას იტყოდით იმ პრობლემის შესახებ, რომელიც ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ატესტატს საშუალო ქულის „დაანგარიშებაში“ წამოჭრა?

—საშუალო ქულა რომ სკოლის რეალურ შედეგს გამობატავდეს, რომ ყველგან ობიექტურობა და სინდისიერება იყოს უმაღლესი მსაჯული, მაშინ პრინციპულად ეს ახალი წესი როდი გახდებოდა ესოდენ „სადისკუსიო“. მაშასადამე, წესი კი არ არის მიუღებელი და დასაგმობი, ასალაგმავია თვით ამ წესის გამოყენების გაუკუღმართებული ფორმები.

—და ბოლოს, თქვენ არაერთი, დღეისათვის უკვე ცნობილი მეცნიერის აღმზრდელი და ხელმძღვანელი ბრძანდებით. ამჯერად იქნებ იმაზეც გელაპარაკათ, როგორ მუშაობთ სამეცნიერო კადრების მომზადებაზე?

—კათედრას უკვე ჰყავს თავისი პროფილის საკანდიდატო მინიმუმის სამი მაძიებელი, მათ შორის ერთი შუახევის რაიონიდან არის. ჩვენ გულმოდგინედ ვადევნებთ თვალყურს კათედრასთან არსებული მუდმივმოქმედი სემინარის და სამეცნიერო წრის წევრებს, მათ მუშაობას. ეცდილობთ შევარჩიოთ მათგან ყველაზე ნიჭიერი, მომზადებული და შრომისმოყვარე ახალგაზრდები სამეცნიერო კვალიფიკაციის ასამაღლებლად.

ერთი სიტყვით, ახალი კათედრა თანდათანობით იკრებს ძალას. მის მთავარ ნაკლად დღემდე რჩება სასწავლო კაბინეტის უქონლობა. ეს მალე გამოსწორდება. კათედრა შეეცდება უფრო მეტი აქტიურობით ჩაება იმ ამოცანების გადაჭრაში, რომელსაც თანამედროვეობის მოთხოვნათა გათვალისწინებით უმაღლესი სკოლის წინაშე აყენებენ კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა.

კიდევ ერთხელ სიყვარულზე

მოზარდებს, ქალიშვილსა და ვაჟს შეუყვარდათ ერთმანეთი, ერთ მშვენიერ დღეს აღმოაჩინეს, რომ ორივეს ბულბული უზის უბეში, ცა უფრო მაღალი ყოფილა, ვიდრე აქამდე ჩანდა, ადამიანებიც უფრო კეთილები გახდნენ, ყვავილებიც თურმე მათ ულიმიან.

სიყვარული ხომ ყველა დროსა და ეპოქაში ერთნაირად იბადება...

აი, სწორედ აქ, ამ დროს გამოჩნდება ერის შინაგანი კულტურა, მისი რაფინირებული სული. გამოჩნდება სიყვარულთან დამოკიდებულებაშიც.

რა თქმა უნდა, ამ შემთხვევაში ძალიან ბევრს ნიშნავს ოჯახი და სკოლა. ეს უღელუღლი ჩვენი ყოფნისა...

ორივე, დიახ, ორივე უნდა ამზადებდეს მომავალ დედას და მამას და არა მხოლოდ ბუნების დიადი კანონი. უნდა გვესმოდეს, რომ მწიფობისთვეში ჩამდგარი ჩვენი შვილები დასაფრენად ფრთაშლილ ბარტყებს უპირველესი გამოცდილება და, თუ ძალგიძს, არაგვის აკვარიუმში ჩატევა, ქარის გახსენება, მაშინ იმასაც შესძლებ, რომ ამ დაძრულ ზვავს წინ აღუდგე, ან კიდევ მენტორის მშრალი ლოგიკით და თითის ქნევით შეაჩერო. ეს იმას ნიშნავს, რომ ხაზოგადოება განზე გადგეს, გულწყლი ჩაიკრიფოს და გულგრილად უყუროს ჩვენი მომავლის კვირტების სკდომას. არა, არა, იმიტომ, რომ ხშირია შემთხვევები, როდესაც მოზარდს გრძნობის ფაჩუნი ჭეშმარიტი სიყვარულის გრიალი და მიწიხძრა ჰგონია, როცა მაშინ, როცა ტუჩებზე ჯერ კიდევ დედის რძის სიტკბოს გრძნობს და თავისი ხელით ჩაი ვერ დაუტკბია, ოჯახურ უდელში შებმული, მერე კი აუტანია წივწივი, როცა დარწმუნებული, რომ თურმე საჭორწილო მიხაკებს მოუტუსებიათ, მაშინ გვიანდაა „თითზე კბენანი" — გახიბული თითი ვერაფერი წამალია დაჭრილი გულისთვის. ასეთი შეცდომა უნდა იყოს, სიყვარულს სენტიმენტალობა არ უნდება. ის მკაცრ, ხერხიან და ცხოვრებისეულ განსჯას ამსახურებს, მით უმეტეს, რომ ამ საკითხზე ფართოდ გაშლილი დისკუსია განგაშის ზარის ჩამორეკვას ჰგავს ჩვენი ნიჭმრავალი და დრომრავალი ერისთვის. სამწუხაროდ, უხვად დაბიჭებენ ქართულ მიწაზე ძირხმელი ბერბიჭები და დაყვავილებული შინაბერები. მე არ მინდა მათ ტკივილს სახვევი შემოვხსნა, მაგრამ მაინც უნდა ვთქვა — ახეთი კენტობა, ახეტის ხარებელი, სულის სენაკად ქცეული, ნაადრევად გაცვეთილი სხეული სასჯელია, რომელიც დროს მოაქვს ხოლმე იმისთვის, ვინც ზღაპარს ეომებოდა, რომ ხაცოლედ მზეთუნახავი წაერთვა ან კიდევ ხიზრიდან მოსულ მზეჭაბუკს დღესაც ელოდება, მდე მშობლის ხელისგულზე დაბაჭებს, ნატვრის ხიტკბო არ აცის, შრომის ფასი, ადამიანური საუნჯის გემო და ფერი. ვეკითხავ და პასუხს დავუცდი — ვის აირჩევს ცხოვრების მეგობრად ახეთი უხელფეხო უზრუნველობა? რა თქმა უნდა, თავისივე ჯიშისას, თორემ როდის ყოფილა აბეზარ ბუზს ფუტკარი მოსწონებოდეს? ასეთს სიყვარულიც მსუბუქი პინკ-პონკი, გრძნობების დახანაურებელი რამ ჰგონია და არა საიდუმლოთა შიგან საიდუმლო...

მახსოვს, შემთხვევით შევესწარი ორი/ მანდილოსნის საუბარს ამ წერილში აღძრულ საკითხზე. გამეხარდა, როცა ამ ორიდან ერთმა მშვიდად და ისეთი დარწმუნებით თქვა, ეჭვის ბზარი მაშინვე გაქრა.

— ჩემი გოგო ცუდს არ შეიყვარებს, ისე მყავს გაზრდილი...

ბარაქალა ასეთ გაზრდას და ასეთ დედობას!

როგორი პარადოქსიც არ ვთქვათ, მეშჩანობის, გარეთ ფეხგადაუდგმელი, პირღია პროვინციალიზმის ხუნი ხომ არ დაჰკრავს ამ „უბედურებას" გამო ატეხილ დავდარაბას? ეს მაშინ, როცა შენი თანადგომა, ღერო-ფოთლის გამაგრება, შენი პედაგოგიური ხიბრძნის მადლი და ნათელი სჭირდება. თქვენი არ ვიცი, მაგრამ მე კი ხიბარული მხარზე ხელს შემომკრავს ხოლმე, როცა კედელსა თუ სადარბაზოს კარზე გამოკრულ წარწერას შევნიშნავ— „ზვა + თიკო" და ამდაგვარებს. ხომ არ გჯერათ ამ აფიშირებაში ქვეცნობიერი? ხომ არ იჩენს თავს მოზარდთა მხრივ თავიანთი გრძნობების, ანკარა სიყვარულის საზოგადოების სამსჯავროზე გამოტანის, დამკვიდრებისა და დაუნჯების სურვილი? შეიძლება ასეც იყოს... შეიძლება არა... მაგრამ თავს ისე მაინც ნუ დავიჭერთ, თითქოს მოზარდთათვის ეს ჩვენური იეროგლიფი და მაიას ტომის წარწერა იყოს.. მერე რა, რომ სიბერისკენ გაგაცელა ახალგაზრდობამ... მოიგონე, გაიხსენე, და უველაფერი გახავები იქნება. ვერავინ დამაჯერებს, რომ მოზარდის სახლში ჩაკეტვით დიდ მიზანს იოლად აუწვდენთ ხელს — თუ მამამ საჩვენებელი თითით შეაშინა, თუ დედამ ქორის ფრთა გადაფარა, მოზარდი მღვრეში არ ჩადგამს ფეხს, არც ვინმე მანამდე შეუყვარდება, სანამ უფროსები თავს არ დაუჭნევენ, ეს იმას ნიშნავს, გაზაფხულს ასწავლო, ყვავილი როდის უნდა ამოვიდეს, უფრო ხშირად სწორედ ასეთი იბნევა ხოლმე პირველი გრძნობის ლაბირინთებში, რადგან დედის კალთას არის მიკერებული, წარმოიდგინეთ იმ მოზარდის მდგომარეობა, ვისაც სახლში ასეთი ინკვიზიტორი უზის — მან უკეთ იცის მის შვილს სიყვარული როდის გაუწვდის ხელს და იმის მაგივრად, რომ მოზარდს დამოუკიდებლობის გრძნობა გამოუმუშაოს, მასში პიროვნებას კლავს და ჩვენს მომავალს ან შინაბერას უზრდის, ან მერეც, უპრინციპო პიროვნებას, რომლის შუბლი საკუთარი აზრებისა და შეხედულებების დაფა კი არა, სხვისი სურვილების ღია ბანაა.

ასეთი ადამიანი ჩალით არის

რბილად და ხმადაბლა რომ ვთქვათ, მეშჩანობის, გარეთ ფეხგადაუდგმელი, პირღია პროვინციალიზმის ხუნი ხომ არ დაჰკრავს ამ „უბედურებას" გამო ატეხილ დავდარაბას? ეს მაშინ, როცა შენი თანადგომა, ღერო-ფოთლის გამაგრება, შენი პედაგოგიური ხიბრძნის მადლი და ნათელი სჭირდება. თქვენი არ ვიცი, მაგრამ მე კი ხიბარული მხარზე ხელს შემომკრავს ხოლმე, როცა კედელსა თუ სადარბაზოს კარზე გამოკრულ წარწერას შევნიშნავ— „ზვა + თიკო" და ამდაგვარებს. ხომ არ გჯერათ ამ აფიშირებაში ქვეცნობიერი? ხომ არ იჩენს თავს მოზარდთა მხრივ თავიანთი გრძნობების, ანკარა სიყვარულის საზოგადოების სამსჯავროზე გამოტანის, დამკვიდრებისა და დაუნჯების სურვილი? შეიძლება ასეც იყოს... შეიძლება არა... მაგრამ თავს ისე მაინც ნუ დავიჭერთ, თითქოს მოზარდთათვის ეს ჩვენური იეროგლიფი და მაიას ტომის წარწერა იყოს.. მერე რა, რომ სიბერისკენ გაგაცელა ახალგაზრდობამ... მოიგონე, გაიხსენე, და უველაფერი გახავები იქნება. ვერავინ დამაჯერებს, რომ მოზარდის სახლში ჩაკეტვით დიდ მიზანს იოლად აუწვდენთ ხელს — თუ მამამ საჩვენებელი თითით შეაშინა, თუ დედამ ქორის ფრთა გადაფარა, მოზარდი მღვრეში არ ჩადგამს ფეხს, არც ვინმე მანამდე შეუყვარდება, სანამ უფროსები თავს არ დაუჭნევენ, ეს იმას ნიშნავს, გაზაფხულს ასწავლო, ყვავილი როდის უნდა ამოვიდეს, უფრო ხშირად სწორედ ასეთი იბნევა ხოლმე პირველი გრძნობის ლაბირინთებში, რადგან დედის კალთას არის მიკერებული, წარმოიდგინეთ იმ მოზარდის მდგომარეობა, ვისაც სახლში ასეთი ინკვიზიტორი უზის — მან უკეთ იცის მის შვილს სიყვარული როდის გაუწვდის ხელს და იმის მაგივრად, რომ მოზარდს დამოუკიდებლობის გრძნობა გამოუმუშაოს, მასში პიროვნებას კლავს და ჩვენს მომავალს ან შინაბერას უზრდის, ან მერეც, უპრინციპო პიროვნებას, რომლის შუბლი საკუთარი აზრებისა და შეხედულებების დაფა კი არა, სხვისი სურვილების ღია ბანაა.

ასეთი ადამიანი ჩალით არის

კიდევ ერთხელ სიყვარულზე

უეებს ჰგვანან და თვალებზე ხელის აფარება კი არ სჭირდება ამას, არამედ ამ ხაცარი მისტერიის, სიცოცხლის წმინდა ხაიდუმლოს — ცოლ-ქმრობის ხილულისა და უხილავის ცოდნა. რახაც მართლა ისე გავურბივართ, თითქოს უკან ცეცხლი მოგვდევდეს. ეს კეკლუცი პროვინციალიზმი აღზრდის ერთერთი მოსენტი გვგონია, ხალალი მორალის ასეთი ქურუმობა ცივ ცეცხლს ჰგავს, რომელზედაც ერის კარგი და ქართული მომავალი ვერ გამოცხვება. უფრო ძნელია იმ ტაქტის, იმ ტონისა და ინტონაციის მონახვა, რომლითაც მოზარდს აუხსნი, რომ ოჯახი სიყვარულის ტაძარია, „ქართლის ცხოვრებაა" მთავარი მეცირისვნება, ხამეცადინოა და ხიხარული ხიხალისე და ხინათლე იბადება, ამიტომ ახურავს ქართველ ქალს

უფრო ხშირად მას მოსდის, ვინც უზრუნველობის, მეშჩანური თვითკმაყოფილების გარემოში იზრდება. ჭაობის ეს ყვავილი ხაზოგადოებას სწორად ვერ უყურებს და ან თვალცრემლიანი სენტიმენტალისტია. ან ეკლიანი ეგოისტი, რომელიც სიყვარულსაც გურმანის კრიტერიუმით უდგება — უველაფერი უნდა სხვაზე ადრე დაჭაშნიკოს. მოვალეობა კი იმისი ზურგისა არ არის. ახეთს სიყვარულიც გოგილ-მოგილი ჰგონია, ოჯახი — გამომცხვარი ხაჭაური, დედობა — თოჯინასთან თამაში, ხოლო მეუღლეობა — მხიარული დისკოჯაზი... მერე კი, როცა სინამდვილე თვალებს გაახელს და პირდაპირ შეხედავს, ეს ყოველივე აღარ მოსწონს. რა თქმა უნდა, ახეთ ვითარებაში, როცა უუურებ, რომ შენი უმწიფარი შვილი ცეცხლით აპირებს პირის ბა-

ლებით და დაცვის პირობები, სათადარიგო მისაღები ბალახის საფარით და ა. შ.

ჩვენდა სახიხარულოდ, თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს" სტადიონმა შეხანიშნავი შთაბეჭდილება დატოვა ტურნირებზე (პრეზიდენტს ახლდა ფიფა-ს ტექნიკური კომიტეტის წევრი ემირიო დე მორაეს). საყურადღებოა ისიც, რომ ჩამოსულის დღესვე მათ აღნიშნეს, რომ ინფორმირებულნი არიან დ. ყიფიანის „დინამოს" მთავარ მწვრთნელად დანიშვნის შესახებ. ეს ფაქტი მეტყველებს თბილისის „დინამოს" საერთაშორისო პოპულარობაზე. პრეზიდენტმა შეამოწმა მხოლოდ მხედველობა ტრიბუნებიდან, მინდვრის მდგომარეობა, კომენტატორის ჯიხურები და 10 ბალიანი სისტემის მიხედვით უმაღლესი შეფასება მისცა ჩვენს სტადიონს. აქვე აველანგმა „დინამოს" სტადიონის არქიტექტორს ა. ქურდიანს და დ. ყიფიანს გადასცა ფიფა-ს სამახსოვრო ვიმშელები, სამასუხოდ ყიფიანმა „დინამოს" ფეხბურთელების აგტოგრაფებიანი ბურთი და „დინამოს" ვიმპელი უსახსოვრა პრეზიდენტს.

— ვოაო აველანგმა ჩვენს დედაქალაქში სხვა სპორტული ნაგებობანიც დაათვალიერა. რახ

ლაზეც პასუხგაცემულია ცნობილი ფეხბურთის ისტორიკოსის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს" სტადიონმა შეხანიშნავი შთაბეჭდილება დატოვა ტურნირებზე (პრეზიდენტს ახლდა ფიფა-ს ტექნიკური კომიტეტის წევრი ემირიო დე მორაეს). საყურადღებოა ისიც, რომ ჩამოსულის დღესვე მათ აღნიშნეს, რომ ინფორმირებულნი არიან დ. ყიფიანის „დინამოს" მთავარ მწვრთნელად დანიშვნის შესახებ. ეს ფაქტი მეტყველებს თბილისის „დინამოს" საერთაშორისო პოპულარობაზე. პრეზიდენტმა შეამოწმა მხოლოდ მხედველობა ტრიბუნებიდან, მინდვრის მდგომარეობა, კომენტატორის ჯიხურები და 10 ბალიანი სისტემის მიხედვით უმაღლესი შეფასება მისცა ჩვენს სტადიონს. აქვე აველანგმა „დინამოს" სტადიონის არქიტექტორს ა. ქურდიანს და დ. ყიფიანს გადასცა ფიფა-ს სამახსოვრო ვიმშელები, სამასუხოდ ყიფიანმა „დინამოს" ფეხბურთელების აგტოგრაფებიანი ბურთი და „დინამოს" ვიმპელი უსახსოვრა პრეზიდენტს.

— ვოაო აველანგმა ჩვენს დედაქალაქში სხვა სპორტული ნაგებობანიც დაათვალიერა. რახ

სასოწარკვეთა საქმეს არ არგებს

დიდი ხანია თბილისის დინამოელ წყალბურთელებს არ ჰქონიათ ისეთი გახარჭი, როგორიც ახლა აქვთ. საკვირო ჩემპიონატის I წრის პირველ ტურში მათ ხუთივე შეხვედრა წააგეს. ამ დღეებში თბილისელებმა II ტურის მატჩებს უმასპინძლეს და მხოლოდ ლვოველ თანაკლუბელებთან გაიმარჯვეს — 9:8, „მოსკვიჩთან" შეხვედრაში კი „იმედნი მოახერხეს", რომ ლაჩის მოგებული მატჩი ფრედ (10:10) დაამთავრეს. ეს იყო და ეს, ჩვენმა დინამოელებმა სამად-სამი ქულა მოაგროვეს და ახლა აუტსაიდერთა რიგებში არიან.

უკანასკნელი წლების მანძილზე თბილისელები საკავშირო ჩემპიონატში მუდამ უძლიერეხთა ეკხსულში გამოდიოდნენ და რამდენჯერმე სულ ახლოს იყვნენ საპრიზო ადგილთან, ახლა კი ქართველი წყალბურთელების ასეთი ვერაგობა ვერ ვიხსნით. ალბათ ამის მიზეზი ის გახლავთ, რომ ბევრ ჩვენ მოთამაშეს ფორმა დაკარგული აქვს. ეს ეხება ისეთ ცნობილ სპორტსმენებს, როგორებიც არიან ნ. ბაქრაძე, ა. ბაქრაძე, ა. ბაქრაძე, ა